

International Fleet Review (IFR) - 2026: ముఖ్యాంశాలు

- **తేదీ & వేదిక:** ఫిబ్రవరి 18, 2026న ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని విశాఖపట్నం తీరంలో నిర్వహించారు.
- **ముఖ్య అతిథి:** భారత రాష్ట్రపతి మరియు సాయుధ దళాల సుప్రీం కమాండర్ **శ్రీమతి ద్రౌపది ముర్ము**.
- **ప్రెసిడెన్షియల్ యాచ్ (Presidential Yacht):** రాష్ట్రపతి **INS సుమేధ** (INS Sumedha - స్వదేశీ నిర్మిత నౌక) పై ప్రయాణించి నౌకాదళ విన్యాసాలను సమీక్షించారు.
- **థీమ్ (Theme):** "United Through Oceans" (సముద్రాల ద్వారా ఐక్యత).
- **భాగస్వామ్యం:** ఈ కార్యక్రమంలో 70 కంటే ఎక్కువ దేశాల నౌకాదళాలు పాల్గొన్నాయి. మొత్తం 85 నౌకలు (19 విదేశీ నౌకలతో కలిపి) మరియు 60కి పైగా విమానాలు విన్యాసాల్లో పాల్గొన్నాయి.

పరీక్షల దృష్ట్యా ప్రాధాన్యత కలిగిన కీలక పదాలు/విధానాలు

పదం (Term)	వివరణ (Significance)
MAHASAGAR	Mutual and Holistic Advancement for Security and Growth Across Regions. ఇది భారత నౌకాదళ భద్రత మరియు వృద్ధి కోసం రూపొందించిన దార్శనికత.
Vasudhaiva Kutumbakam	"ప్రపంచమే ఒక కుటుంబం". భారత అంతర్జాతీయ సంబంధాలకు మార్గదర్శక సూత్రం.
First Responder	మానవతా సంక్షోభాలు మరియు ప్రకృతి విపత్తుల సమయంలో భారత నౌకాదళం ముందుండి సహాయం అందిస్తుందని రాష్ట్రపతి పేర్కొన్నారు.

పదం (Term)	వివరణ (Significance)
Bali Jatra	కటక్ (ఒడిశా) లో జరుపుకునే ఈ పండుగను ప్రస్తావిస్తూ, ప్రాచీన భారతదేశ నౌకాయాన చరిత్రను రాష్ట్రపతి గుర్తుచేశారు.

గత చరిత్ర & ఇతర అనుబంధ ఈవెంట్లు

- **గత IFRలు:** భారతదేశం ఇప్పటివరకు మూడు అంతర్జాతీయ ఫ్లీట్ రివ్యూలను నిర్వహించింది. (2001 - ముంబై, 2016 - విశాఖపట్నం, 2026 - విశాఖపట్నం).
- **MILAN 2026:** IFR ముగిసిన వెంటనే బహుపార్టీక నౌకాదళ విన్యాసాలు 'మిలన్' (MILAN) ప్రారంభమవుతాయి.
- **IONS:** ఇండియన్ ఓషన్ నావల్ సింపోజియం (IONS) కాన్ఫ్రెన్స్ కూడా ఇదే సమయంలో జరుగుతోంది.

India-Estonia Bilateral Meeting 2026: Key Highlights

- **సందర్భం:** న్యూఢిల్లీలో జరిగిన AI ఇంపాక్ట్ సమ్మిట్ (AI Impact Summit) - 2026 మార్చిలో ఈ భేటీ జరిగింది.
- **ప్రముఖులు:** భారత ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ మరియు ఎస్టోనియా అధ్యక్షుడు అలార్ కారిస్.
- **ముఖ్యమైన పరిణామం (Strategic Upswing):** జనవరి 2026లో జరిగిన 16వ భారత్-ఈయూ (India-EU) శిఖరాగ్ర సమావేశంలో భారత్-ఈయూ స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందం (Free Trade Agreement - FTA) విజయవంతంగా ముగియడాన్ని ఇరు దేశాల నేతలు స్వాగతించారు.

సహకార రంగాలు (Areas of Cooperation)

ప్రధానంగా సాంకేతిక మరియు డిజిటల్ రంగాల్లో సహకారంపై చర్చలు జరిగాయి:

1. **డిజిటలైజేషన్ & ఐటీ:** ఇ-గవర్నెన్స్ (e-Governance) మరియు సైబర్ సెక్యూరిటీలో ఎస్టోనియా ప్రపంచవ్యాప్తంగా అగ్రస్థానంలో ఉంది. ఈ రంగాల్లో భారత్తో సహకారాన్ని మరింత బలోపేతం చేయాలని నిర్ణయించారు.
2. **ఫ్యూచరిస్టిక్ టెక్నాలజీస్:** ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (AI), స్టార్ట్‌అప్లు, విద్య మరియు నైపుణ్యాభివృద్ధి (Skilling) లో ఏఐ వినియోగం.
3. **క్లీన్ ఎనర్జీ:** క్లీన్ ఎనర్జీ మరియు స్మార్ట్ ఎనర్జీ మేనేజ్‌మెంట్లో ఉమ్మడి ప్రాజెక్టుల అవకాశం.
4. **టాలెంట్ మొబిలిటీ:** భారతీయ నిపుణులు ఎస్టోనియా అభివృద్ధిలో పోషిస్తున్న పాత్రను అభినందిస్తూ, పర్యాటకం మరియు నిపుణుల రాకపోకలను సులభతరం చేసేందుకు ఇరు పక్షాలు అంగీకరించాయి.

పోటీ పరీక్షల కోసం క్విజ్ రిఫరెన్స్ (Static GK)

అంశం	వివరాలు
ఎస్టోనియా రాజధాని	టాలిన్ (Tallinn)
కరెన్సీ	యూరో (Euro)
భౌగోళిక ప్రాంతం	బాల్టిక్ దేశం (Baltic State - ఉత్తర యూరప్)
డిజిటల్ ప్రత్యేకత	ప్రపంచంలోనే మొట్టమొదటి సారిగా 'ఇ-రెసిడెన్సీ' (e-Residency) ని ప్రవేశపెట్టిన దేశం ఎస్టోనియా.

పరీక్షల్లో అడిగే అవకాశం ఉన్న ప్రశ్నలు:

- ఇటీవల న్యూఢిల్లీలో జరిగిన ఏ సదస్సు సందర్భంగా భారత్-ఎస్టోనియా నేతలు సమావేశమయ్యారు? (AI Impact Summit)
- జనవరి 2026లో ఎన్నోవ భారత్-ఈయూ (India-EU) శిఖరాగ్ర సమావేశం జరిగింది? (16వ)

- ఏ దేశంతో కలిసి భారత్ ఇ-గవర్నెన్స్ మరియు సైబర్ సెక్యూరిటీలో కీలక భాగస్వామ్యం కలిగి ఉంది? (ఎస్టోనియా)

India-Croatia Bilateral Meeting 2026: Key Highlights

- చారిత్రక ప్రాధాన్యత: క్రోయేషియాకు చెందిన ఏ ప్రధానమంత్రి అయినా భారతదేశాన్ని సందర్శించడం ఇదే తొలిసారి.
- సందర్భం: న్యూఢిల్లీలో జరుగుతున్న AI ఇంపాక్ట్ సమ్మిట్ (18-21 ఫిబ్రవరి 2026) లో పాల్గొనేందుకు ఆయన భారత్ విచ్చేశారు.
- ముఖ్యమైన గత పర్యటన: జూన్ 2025లో ప్రధాని మోదీ క్రోయేషియాలో పర్యటించారు. క్రోయేషియాను సందర్శించిన తొలి భారత ప్రధాని ఆయనే.

చర్చించిన ప్రధాన అంశాలు (Key Discussion Areas)

1. ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (AI): కృత్రిమ మేధ మరియు అభివృద్ధి చెందుతున్న సాంకేతికతలను (Emerging Technologies) ఇరు దేశాల ప్రజల భవిష్యత్తు కోసం వినియోగించుకోవడంపై ఇద్దరు నేతలు మొగ్గు చూపారు.
2. భారత్-ఈయూ FTA: చారిత్రాత్మక భారత్-యూరోపియన్ యూనియన్ స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందాన్ని (FTA) త్వరితగతిన అమలు చేయాలని, దీనివల్ల ద్వైపాక్షిక వాణిజ్యం పెరుగుతుందని ఆకాంక్షించారు.
3. సాంస్కృతిక సంబంధాలు: భారత్కు చెందిన యోగ (Yoga) మరియు ఆయుర్వేదం (Ayurveda) పట్ల క్రోయేషియా చూపుతున్న ఆసక్తిని ప్రధాని మోదీ అభినందించారు.
4. ఇతర రంగాలు: వాణిజ్యం, పెట్టుబడులు, సైన్స్ & టెక్నాలజీ, కనెక్టివిటీ మరియు ప్రజల మధ్య సంబంధాల (People-to-People ties) బలోపేతంపై చర్చించారు.

పోటీ పరీక్షల కోసం క్విజ్ రిఫరెన్స్ (Static GK)

అంశం	వివరాలు
క్రోయేషియా రాజధాని	జగ్రెబ్ (Zagreb)
కరెన్సీ	యూరో (Euro) - 2023 నుండి అమలులోకి వచ్చింది.
భౌగోళిక ప్రాంతం	ఆగ్నేయ ఐరోపా (Balkan Peninsula) లోని దేశం.

అంశం	వివరాలు
అడ్రియాటిక్ సముద్రం	క్రోయేషియా ఈ సముద్ర తీరాన్ని కలిగి ఉంది.

పరీక్షల్లో అడిగే అవకాశం ఉన్న ప్రశ్నలు:

- భారతదేశాన్ని సందర్శించిన తొలి క్రోయేషియా ప్రధానమంత్రి ఎవరు? (ఆండ్రీ ప్లేంకోవిచ్)
- జూన్ 2025లో క్రోయేషియాను సందర్శించిన తొలి భారత ప్రధాని ఎవరు? (నరేంద్ర మోదీ)
- క్రోయేషియా ప్రధాని ఏ సదస్సులో పాల్గొనేందుకు భారత్ వచ్చారు? (AI Impact Summit 2026)

India-Bhutan Bilateral Meeting 2026: Key Highlights

- **సందర్భం:** న్యూఢిల్లీలో జరుగుతున్న India-AI Impact Summit 2026లో పాల్గొనేందుకు భూటాన్ ప్రధాని భారత్ సందర్శించారు.
- **ముఖ్యమైన గత పర్యటన:** నవంబర్ 2025లో ప్రధాని మోదీ భూటాన్లో పర్యటించారు. ఆ పర్యటనలో కుదిరిన ఒప్పందాల పురోగతిని ఈ భేటీలో సమీక్షించారు.
- **భారత్ మద్దతు:** భూటాన్ యొక్క 13వ పంచవర్ష ప్రణాళిక (13th Five Year Plan) మరియు ప్రతిష్టాత్మకమైన గెలిఫు మైండ్ఫుల్నెస్ సిటీ (Gelephu Mindfulness City) ప్రాజెక్టుకు భారత్ అందిస్తున్న మద్దతుకు భూటాన్ ప్రధాని కృతజ్ఞతలు తెలిపారు.

సహకార రంగాలు (Areas of Cooperation)

1. **ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (AI):** ఏఐ పరిష్కారాల ఉమ్మడి అభివృద్ధి (Joint Development) మరియు డిజిటల్ లెక్కలజీ రంగంలో పరస్పర నైపుణ్యాలను పంచుకోవడానికి ఇరు దేశాలు అంగీకరించాయి.
2. **కీలక రంగాలు:** ఇంధనం (Energy), కనెక్టివిటీ (Connectivity) మరియు అభివృద్ధి భాగస్వామ్యం (Development Partnership) లో సహకారాన్ని మరింత ముందుకు తీసుకెళ్లాలని నిర్ణయించారు.
3. **స్థిరత్వం (Sustainability):** గ్లోబల్ గుడ్ (Global Good) కోసం ఏఐని పర్యావరణ హితంగా, స్థిరమైన పద్ధతుల్లో ఎలా ఉపయోగించాలో చర్చించారు.

స్టాటిక్ పరీక్షల కోసం క్విజ్ రిఫరెన్స్ (Static GK)

అంశం	వివరాలు
భూటాన్ ప్రధాని	షెరింగ్ తోబ్గే (Tshering Tobgay)
భూటాన్ రాజధాని	థింఫూ (Thimphu)
భారత్-భూటాన్ సరిహద్దు	699 కి.మీ (అరుణాచల్ ప్రదేశ్, అస్సాం, పశ్చిమ బెంగాల్, సిక్కింలతో సరిహద్దు పంచుకుంటుంది).
గెలిఫు సిటీ ప్రాజెక్ట్	ఇది భూటాన్ సరిహద్దులో నిర్మిస్తున్న ఒక స్పెషల్ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రీజియన్ (SAR). దీనిని 'మెగా సిటీ'గా అభివృద్ధి చేస్తున్నారు.

పరీక్షల్లో అడిగే అవకాశం ఉన్న ప్రశ్నలు:

- ఇటీవల ప్రధాని మోదీ ఏ దేశం యొక్క 13వ పంచవర్ష ప్రణాళికకు మద్దతు ప్రకటించారు? (భూటాన్)
- 'గెలిఫు మైండ్ఫుల్ నెస్ సిటీ' (Gelephu Mindfulness City) ప్రాజెక్టు ఏ దేశానికి సంబంధించింది? (భూటాన్)
- ఫిబ్రవరి 2026లో జరిగిన AI ఇంపాక్ట్ సమ్మిట్లో పాల్గొన్న భూటాన్ ప్రధాని ఎవరు? (షెరింగ్ తోబ్గే)

India-Serbia Bilateral Meeting 2026: Key Highlights

- **సందర్భం:** న్యూఢిల్లీలో జరుగుతున్న AI ఇంపాక్ట్ సమ్మిట్ (AI Impact Summit) - 2026 మార్చిలో ఈ సమావేశం జరిగింది.
- **ప్రముఖులు:** ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ మరియు సెర్బియా అధ్యక్షుడు అలెగ్జాండర్ వుచిక్.
- **నేపథ్యం:** 2017లో వైబ్రంట్ గుజరాత్ గ్లోబల్ సమ్మిట్లో, అలాగే నవంబర్ 2023లో జరిగిన 2వ 'వాయిస్ ఆఫ్ ది గ్లోబల్ సౌత్' (Voice of the Global South) వర్చువల్ సమ్మిట్లో వుచిక్ పాల్గొన్న విషయాన్ని మోదీ గుర్తుచేశారు.

సహకార రంగాలు (Key Sectors of Cooperation)

ఇరు దేశాల మధ్య ఈ కింది రంగాలలో సంబంధాలను బలోపేతం చేయాలని నిర్ణయించారు:

1. **టెక్నాలజీ:** ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (AI) మరియు ఫిన్-టెక్ (Fin-tech).
2. **ఆర్థికం:** వాణిజ్యం మరియు పెట్టుబడులు (Trade and Investment).
3. **సామాజిక రంగాలు:** విద్య (Education) మరియు వ్యవసాయం (Agriculture).
4. **బహుపార్షిక సహకారం:** ఐక్యరాజ్యసమితి (UN) మరియు ఇతర అంతర్జాతీయ వేదికలపై ఒకరికొకరు మద్దతు ఇచ్చుకోవడాన్ని ఇరు నేతలు అభినందించారు.

పోటీ పరీక్షల కోసం క్విజ్ రిఫరెన్స్ (Static GK)

అంశం	వివరాలు
సెర్బియా రాజధాని	బెల్గ్రేడ్ (Belgrade)
కరెన్సీ	సెర్బియన్ దినార్ (Serbian Dinar)
భౌగోళిక ప్రాంతం	ఆగ్నేయ ఐరోపా (Balkan country) - ఇది భూపరివేష్టిత దేశం (Landlocked country).
NAM సంబంధం	అలీన ఉద్యమం (Non-Aligned Movement - NAM) తొలి శిఖరాగ్ర సమావేశం 1961లో బెల్గ్రేడ్లోనే జరిగింది.

పరీక్షల్లో అడిగే అవకాశం ఉన్న ప్రశ్నలు:

- ఇటీవల AI ఇంపాక్ట్ సమ్మిట్లో పాల్గొన్న సెర్బియా అధ్యక్షుడు ఎవరు? (అలెగ్జాండర్ వుచిక్)
- ఫిన్-లెక్ మరియు వ్యవసాయ రంగాల్లో సహకారం కోసం భారత్ ఇటీవల ఏ యూరోపియన్ దేశంతో చర్చలు జరిపింది? (సెర్బియా)

AI Impact Summit 2026 - సమ్మరీ (Quick Recap)

ఫిబ్రవరి 18, 2026న ప్రధాని మోదీ ఈ కింది దేశాల నేతలతో విడివిడిగా భేటీ అయ్యారు:

1. **ఎస్టోనియా:** అధ్యక్షుడు అలార్ కారిస్ (డిజిటలైజేషన్, సైబర్ సెక్యూరిటీ).
2. **క్రోయేషియా:** ప్రధాని ఆండ్రీ ప్లెంకోవిచ్ (మొదటి పర్యటన, యోగా & ఆయుర్వేదం).
3. **భూటాన్:** ప్రధాని షెరింగ్ తోభే (13వ పంచవర్ష ప్రణాళిక, గెలిపు సిటీ).
4. **సెర్బియా:** అధ్యక్షుడు అలెగ్జాండర్ వుచిక్ (ఫిన్-లెక్, అగ్రికల్చర్).

India-Kazakhstan Bilateral Meeting 2026: Key Highlights

- **సందర్భం:** న్యూఢిల్లీలో జరుగుతున్న AI ఇంపాక్ట్ సమ్మిట్ (AI Impact Summit) - 2026 మార్షిన్లో ఈ సమావేశం జరిగింది.
- **ప్రముఖులు:** ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ మరియు కజకిస్తాన్ ప్రధాని ఒల్జాస్ బెక్సెనోవ్.

- **భాగస్వామ్యం:** ఇరు దేశాల మధ్య ఉన్న **వ్యూహాత్మక భాగస్వామ్యాన్ని** (Strategic Partnership) మరింత బలోపేతం చేయాలని నిర్ణయించారు.

సహకార రంగాలు (Key Sectors of Cooperation)

ప్రధాని మోదీ తన 'X' పోస్ట్‌లో పేర్కొన్న విధంగా, ఈ కింది రంగాలలో సహకారానికి అపారమైన అవకాశం ఉంది:

1. **క్రిటికల్ మినరల్స్ & రేర్ ఎర్త్స్ (Critical Minerals & Rare Earths):** ఇంధన భద్రత మరియు చిప్ తయారీకి అవసరమైన కీలక ఖనిజాల సరఫరాలో సహకారం.
2. **అంతరిక్ష రంగం (Space):** అంతరిక్ష పరిశోధనలు మరియు సాంకేతిక పరిజ్ఞానం పంపిణీ.
3. **డిఫెన్స్ & సెక్యూరిటీ:** రక్షణ రంగంలో ద్వైపాక్షిక సంబంధాల బలోపేతం.
4. **కనెక్టివిటీ:** రవాణా మరియు లాజిస్టిక్స్ రంగాలలో అనుసంధానతను పెంచడం.
5. **ఇతర రంగాలు:** వాణిజ్యం, ఇంధనం (Energy), మరియు ప్రజల మధ్య సంబంధాలు.

పోటీ పరీక్షల కోసం క్విజ్ రిఫరెన్స్ (Static GK)

అంశం	వివరాలు
కజకిస్థాన్ రాజధాని	అస్తానా (Astana) - గతంలో నూర్-సుల్తాన్ అని పిలిచేవారు.
కరెన్సీ	టెంజ్ (Tenge)

అంశం	వివరాలు
ప్రత్యేకత	ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద భూపరివేష్టిత దేశం (Landlocked Country).
యురేనియం	ప్రపంచంలోనే అత్యధికంగా యురేనియం ఉత్పత్తి చేసే దేశాలలో కజకిస్తాన్ ఒకటి. భారత్‌కు ఇది ప్రధాన సరఫరాదారు.
సంయుక్త విన్యాసాలు	భారత్ - కజకిస్తాన్ మధ్య జరిగే వార్షిక సైనిక విన్యాసం పేరు: KAZIND (కాజింద్).

పరీక్షల్లో అడిగే అవకాశం ఉన్న ప్రశ్నలు:

- ఇటీవల న్యూఢిల్లీలో ప్రధాని మోదీతో భేటీ అయిన కజకిస్తాన్ ప్రధానమంత్రి ఎవరు? (ఒల్జాస్ బెక్సెనోవ్)
- క్రిటికల్ మినరల్స్ మరియు రేర్ ఎర్త్ ఎలిమెంట్స్ విషయంలో భారత్ ఇటీవల ఏ మధ్య ఆసియా (Central Asian) దేశంతో చర్చలు జరిపింది? (కజకిస్తాన్)
- AI ఇంపాక్ట్ సమ్మిట్ 2026 ఎక్కడ నిర్వహించబడింది? (న్యూఢిల్లీ)

AI Impact Summit 2026: ఒక సమగ్ర అవలోకనం

ఫిబ్రవరి 18, 2026న ప్రధాని మోదీ ఐదు దేశాల (ఎస్టోనియా, క్రోయేషియా, భూటాన్, సెర్బియా, కజకిస్తాన్) నేతలతో భేటీ అయ్యారు. ఈ సమావేశాలన్నింటిలోనూ "AI for Social Good" (సామాజిక ప్రయోజనం కోసం కృత్రిమ మేధ) అనేది ప్రధాన ఇతివృత్తంగా ఉంది.

India-Finland Bilateral Meeting 2026: Key Highlights

- **సందర్భం:** న్యూఢిల్లీలో జరుగుతున్న AI ఇంపాక్ట్ సమ్మిట్ - 2026 మార్షిన్‌లో ఈ సమావేశం జరిగింది.
- **ప్రముఖులు:** ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ మరియు ఫిన్లాండ్ ప్రధాని పెట్టేరి ఓర్పో.

- **భవిష్యత్ ప్రణాళిక:** ఈ ఏడాది చివర్లో జరగనున్న **3వ భారత్-నార్డిక్ శిఖరాగ్ర సమావేశం (3rd India-Nordic Summit)** లో మళ్ళీ భేటీ కావాలని ఇరు నేతలు నిర్ణయించారు.

ముఖ్య చర్చాంశాలు & లక్ష్యాలు (Key Outcomes)

1. **వాణిజ్య లక్ష్యం:** ద్వైపాక్షిక వాణిజ్యాన్ని **రెట్టింపు (Doubling bilateral trade)** చేయాలని ఇరు దేశాలు పిలుపునిచ్చాయి.
2. **భారత్-ఈయూ FTA:** జనవరి 2026లో ముగిసిన **16వ భారత్-ఈయూ (India-EU) స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందాన్ని** స్వాగతించారు. ఇది ఉమ్మడి పురోగతికి ఉత్తేజకరంగా మారుతుందని పేర్కొన్నారు.
3. **హై-టెక్ సహకారం:** * **క్వాంటం కంప్యూటింగ్ (Quantum)** మరియు **6G టెక్నాలజీ** ఉమ్మడి అభివృద్ధి.
  - పునరుత్పాదక ఇంధనం (Renewables), సర్క్యులర్ ఎకనమీ మరియు రక్షణ (Defence) రంగాల్లో భాగస్వామ్యం.
4. **డిజిటలైజేషన్:** సమిళిత ఏఐ (Inclusive AI) అభివృద్ధిలో భారత్ దార్శనికతను ఫిన్లాండ్ ప్రధాని అభినందించారు.

పోటీ పరీక్షల కోసం క్విజ్ రిఫరెన్స్ (Static GK)

అంశం	వివరాలు
ఫిన్లాండ్ రాజధాని	హెల్సింగ్కి (Helsinki)
కరెన్సీ	యూరో (Euro)
ప్రపంచ సంతోష నివేదిక	వరల్డ్ హ్యాపీనెస్ ఇండెక్స్‌లో ఫిన్లాండ్ వరుసగా అగ్రస్థానంలో నిలుస్తోంది.
నార్డిక్ దేశాలు	డెన్మార్క్, ఫిన్లాండ్, ఐస్లాండ్, నార్వే మరియు స్వీడన్.
క్వాంటం కంప్యూటింగ్	భారత్ 'నేషనల్ క్వాంటం మిషన్' (NQM) ద్వారా ఈ రంగంలో ఫిన్లాండ్‌తో ఇప్పటికే సహకరిస్తోంది.

పరీక్షల్లో అడిగే అవకాశం ఉన్న ప్రశ్నలు:

- ఇటీవల ప్రధాని మోదీతో భేటీ అయిన ఫిన్లాండ్ ప్రధాని ఎవరు? (పెట్టేరి ఓరో)
- క్వంటం మరియు 6G టెక్నాలజీల ఉమ్మడి అభివృద్ధి కోసం భారత్ ఏ నార్డిక్ దేశంతో ఒప్పందం చేసుకుంది? (ఫిన్లాండ్)
- 2026లో 3వ భారత్-నార్డిక్ శిఖరాగ్ర సమావేశం ఎక్కడ జరగనుంది? (ఈ ఏడాది చివర్లో - వేదిక ఖరారు కావాలి ఉంది)

India-Spain Bilateral Meeting 2026: Key Highlights

- **సందర్భం:** న్యూఢిల్లీలో జరుగుతున్న AI ఇంపాక్ట్ సమ్మిట్ - 2026 లో పాల్గొనేందుకు స్పెయిన్ అధ్యక్షుడు భారత్ సందర్శించారు.
- **ప్రత్యేకత:** భారత్ మరియు స్పెయిన్ మధ్య దౌత్య సంబంధాలు ఏర్పడి 70 ఏళ్లు పూర్తయిన సందర్భంగా ఈ ఏడాదిని "India-Spain Dual Year of Culture, Tourism and Artificial Intelligence" గా జరుపుకుంటున్నారు.
- **రక్షణ రంగం:** వడోదర (గుజరాత్) లోని టాటా-ఎయిర్బస్ భాగస్వామ్యంలో నిర్మిస్తున్న C-295 రవాణా విమానాల తయారీ కేంద్రం (Final Assembly Line) పురోగతిపై ఇరు నేతలు సంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు.

ముఖ్య చర్చాంశాలు & ఒప్పందాలు (Key Outcomes)

1. **AI గవర్నెన్స్:** కృత్రిమ మేధను సామాజిక ప్రయోజనాల కోసం ఉపయోగించుకోవాలని, అంతర్జాతీయ ఏఐ గవర్నెన్స్లో ఉమ్మడిగా కృషి చేయాలని నిర్ణయించారు.
2. **విద్య (Education):** భారత నూతన విద్యా విధానం (NEP) ప్రకారం.. STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics) రంగాల్లోని ప్రముఖ స్పెయిన్ విశ్వవిద్యాలయాలను భారత్లో క్యాంపస్లు ఏర్పాటు చేయాలని మోదీ ఆహ్వానించారు.
3. **ఇండో-పసిఫిక్:** భారత్ ప్రారంభించిన Indo-Pacific Oceans Initiative (IPOI) లో చేరాలని స్పెయిన్ నిర్ణయించింది.
4. **వర్సిటీల సదస్సు:** ఫిబ్రవరి 19-20 తేదీల్లో న్యూఢిల్లీలో భారత యూనివర్సిటీల వైస్-ఛాన్సలర్లు మరియు స్పెయిన్ రెక్టర్ల (Rectors) సదస్సు నిర్వహించనున్నారు.
5. **వాణిజ్యం:** భారత్-ఈయూ (India-EU) స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందం (FTA) ముగియడంపై ఇరు నేతలు హర్షం వ్యక్తం చేశారు.

పోటీ పరీక్షల కోసం క్విజ్ రిఫరెన్స్ (Static GK)

అంశం	వివరాలు
స్పెయిన్ రాజధాని	మాడ్రిడ్ (Madrid)
కరెన్సీ	యూరో (Euro)
C-295 విమానాలు	ఇవి సైనిక రవాణా విమానాలు. వీటి తయారీ కోసం భారత్ స్పెయిన్ తో ఒప్పందం చేసుకుంది.
IPOI	Indo-Pacific Oceans Initiative. దీనిని 2019లో ప్రధాని మోదీ ప్రతిపాదించారు.

పరీక్షల్లో అడిగే అవకాశం ఉన్న ప్రశ్నలు:

- ఇటీవల ఏ దేశం భారత 'ఇండో-పసిఫిక్ ఓషన్స్ ఇనిషియేటివ్' (IPOI) లో చేరాలని నిర్ణయించుకుంది? (స్పెయిన్)
- భారత్-స్పెయిన్ దౌత్య సంబంధాలకు 70 ఏళ్లు పూర్తయిన సందర్భంగా 2026ను ఏ పేరుతో జరుపుకుంటున్నారు? (Dual Year of Culture, Tourism and AI)
- టాటా-ఎయిర్ బస్ C-295 విమానాల అసెంబ్లీ ప్లాంట్ ఎక్కడ ఉంది? (వడోదర, గుజరాత్)

AI Impact Summit 2026: సమగ్ర పట్టిక (All Meetings Summary)

దేశం	నేత పేరు	ప్రధానాంశం
స్పెయిన్	పెడ్రో సాంచెజ్	C-295 ప్రాజెక్ట్, IPOI లో చేరిక, STEM విద్య
ఫిన్లాండ్	పెట్టేరి ఉర్పొ	6G, క్వాంటం టెక్నాలజీ, వాణిజ్యం రెట్టింపు
కజకిస్తాన్	బల్జాస్ బెక్సెనోవ్	క్రిటికల్ మినరల్స్, స్పేస్, రేర్ ఎర్త్స్
భూటాన్	షెరింగ్ తోభే	గెలిఫు మైండ్ ఫుల్ నెస్ సిటీ, 13వ పంచవర్ష ప్రణాళిక
ఎస్టోనియా	అలార్ కారిస్	సైబర్ సెక్యూరిటీ, భారత్-ఈయూ FTA

దేశం	నేత పేరు	ప్రధానాంశం
క్రొయేషియా	ఆండ్రీ ప్లేంకోవిచ్	తొలి అధికారిక పర్యటన, యోగా & ఆయుర్వేదం
సెర్బియా	అలెగ్జాండర్ వుచిక్	ఫిన్-టెక్, అగ్రికల్చర్

India AI Impact Summit 2026: కీలక ముఖ్యాంశాలు

- **ప్రారంభం:** 19 ఫిబ్రవరి 2026.
- **వేదిక:** భారత్ మండపం (Bharat Mandapam), న్యూఢిల్లీ.
- **ప్రారంభించిన వారు:** భారత ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ.
- **ప్రధాన ఇతివృత్తం (Theme):** "సర్వజన హితాయ, సర్వజన సుఖాయ" (Welfare for All, Happiness of All - అందరి సంక్షేమం, అందరి సంతోషం).
- **మూడు ప్రధాన స్తంభాలు (Three Pillars):**
  1. ప్రజలు (People)
  2. గ్రహం (Planet)
  3. పురోగతి (Progress)

సదస్సు విశేషాలు & నిర్మాణం

- **భాగస్వామ్యం:** 20 కంటే ఎక్కువ దేశాల అధినేతలు, 60 మంది మంత్రులు మరియు 500 మందికి పైగా గ్లోబల్ AI లీడర్లు ఈ సదస్సులో పాల్గొంటున్నారు.
- **ప్రసంగించిన వారు:** ప్రధాని మోదీతో పాటు ఫ్రాన్స్ అధ్యక్షుడు, ఐక్యరాజ్యసమితి (UN) సెక్రటరీ జనరల్ ఈ ప్రారంభోత్సవంలో ప్రసంగించారు.
- **వర్కింగ్ గ్రూపులు:** ఈ సదస్సు 7 వర్కింగ్ గ్రూపుల ద్వారా పని చేస్తుంది. వాటి ప్రధాన అంశాలు:
  1. ఆర్థిక వృద్ధి మరియు సామాజిక ప్రయోజనాల కోసం AI.
  2. AI వనరుల ప్రజాస్వామ్యీకరణ.
  3. సామాజిక సాధికారత కోసం సమ్మిళితత్వం.
  4. సురక్షితమైన మరియు విశ్వసనీయమైన AI.

5. మానవ మూలధనం (Human Capital).
6. సైన్స్.
7. స్థితిస్థాపకత, ఆవిష్కరణ మరియు సామర్థ్యం.

ముఖ్యమైన కార్యక్రమాలు

కార్యక్రమం	వివరణ
Leaders' Plenary	ప్రపంచ దేశాల అధినేతలు AI పాలన (Governance), మౌలిక సదుపాయాలు మరియు అంతర్జాతీయ సహకారంపై చర్చించే వేదిక.
CEO Roundtable	గ్లోబల్ టెక్నాలజీ కంపెనీల సీఈఓలతో పెట్టుబడులు, పరిశోధనలు మరియు సరఫరా గొలుసుల (Supply Chains) పై ప్రధాని చర్చలు.
India AI Impact Expo 2026	వివిధ దేశాల ఏక సాంకేతికతలను ప్రదర్శించే 'కంట్రీ పెవిలియన్స్'ను ప్రధాని సందర్శించారు.

పోటీ పరీక్షల కోసం క్విక్ నోట్స్ (Exam Points)

- **భారత్ లక్ష్యం:** AI రంగంలో భారతదేశాన్ని ప్రపంచ నాయకుడిగా నిలబెట్టడం మరియు ఏక ద్వారా సమైక్య వృద్ధిని (Inclusive Growth) సాధించడం.
- **ముఖ్య అతిథులు:** ఈ సదస్సులో పాల్గొన్న ముఖ్య దేశాల నేతలు: స్పెయిన్, ఫిన్లాండ్, కజకిస్తాన్, భూటాన్, సెర్బియా, ఎస్టోనియా మరియు క్రోయేషియా (వీరితో ప్రధాని విడివిడిగా ద్వైపాక్షిక భేటీలు నిర్వహించారు).
- **GPAL అనుసంధానం:** గ్లోబల్ పార్టనర్షిప్ ఆన్ ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (GPAI) లో భారత్ కీలక పాత్ర పోషిస్తున్న నేపథ్యంలో ఈ సదస్సు అత్యంత ప్రాధాన్యత సంతరించుకుంది.

పరీక్షల్లో అడిగే అవకాశం ఉన్న ప్రశ్నలు:

1. India AI Impact Summit 2026 యొక్క థీమ్ ఏమిటి? (సర్వజన హితాయ, సర్వజన సుఖాయ)

2. ఈ సదస్సు ఏ మూడు ప్రధాన స్తంభాలపై ఆధారపడి ఉంది? (People, Planet, and Progress)
3. AI ఇంపాక్ట్ సమ్మిట్ ప్రారంభోత్సవంలో మోదీతో పాటు ప్రసంగించిన ఇతర ప్రపంచ నేత ఎవరు? (ఫ్రాన్స్ అధ్యక్షుడు)

PM Modi Meets Sundar Pichai: Key Highlights

- **సందర్భం:** న్యూఢిల్లీలో జరుగుతున్న AI ఇంపాక్ట్ సమ్మిట్ - 2026 మార్చిన్లో ఈ భేటీ జరిగింది.
- **ప్రముఖులు:** ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ మరియు గూగుల్ సీఈఓ సుందర్ పిచాయ్.
- **చర్చాంశాలు:**
  1. **భారత్లో AI పురోగతి:** ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (AI) రంగంలో భారతదేశం చేస్తున్న కృషిపై చర్చించారు.
  2. **నైపుణ్యాభివృద్ధి:** భారతీయ విద్యార్థులు మరియు వృత్తి నిపుణులతో (Professionals) కలిసి గూగుల్ ఏ విధంగా పని చేయవచ్చు అనే అంశంపై దృష్టి సారించారు.

పోటీ పరీక్షల కోసం అదనపు సమాచారం (Static GK & Context)

అంశం	వివరాలు
గూగుల్ గ్లోబల్ ఫిన్టెక్ ఆపరేషన్స్ సెంటర్	గూగుల్ తన గ్లోబల్ ఫిన్టెక్ సెంటర్ను గుజరాత్లోని GIFT సిటీలో ఏర్పాటు చేస్తోంది.

అంశం	వివరాలు
Google for India Digitization Fund	భారతదేశ డిజిటల్ ఆర్థిక వ్యవస్థను బలోపేతం చేయడానికి గూగుల్ \$10 బిలియన్ల పెట్టుబడి నిధిని ప్రకటించింది.
Gemini AI	ఇది గూగుల్ అభివృద్ధి చేసిన అత్యంత అధునాతన మల్టీమోడల్ AI మోడల్.

పరీక్షల్లో అడిగే అవకాశం ఉన్న ప్రశ్నలు:

- ఇటీవల AI ఇంపాక్ట్ సమ్మిట్ సందర్భంగా ప్రధాని మోదీ ఏ టెక్ దిగ్గజం యొక్క సీఈఓతో భేటీ అయ్యారు? (సుందర్ పిచాయ్ - Google)
- ఏ ఐ రంగంలో భారతీయ విద్యార్థులకు శిక్షణ మరియు నైపుణ్యాల పెంపుదలపై ప్రధాని ఎవరితో చర్చించారు? (సుందర్ పిచాయ్)

AI Impact Summit 2026 - సమగ్ర సారాంశం (Quick Revision Table)

ఫిబ్రవరి 18-19, 2026 తేదీల్లో ప్రధాని మోదీ జరిపిన భేటీల సారాంశం:

ప్రముఖులు / దేశం	ముఖ్య ఉద్దేశ్యం / చర్చాంశం
సుందర్ పిచాయ్ (Google)	విద్యార్థులకు AI శిక్షణ, భారత్‌లో AI అభివృద్ధి
వినోద్ ఖోస్లా (Sun Microsystems)	స్టార్టప్ ఎకోసిస్టమ్ మరియు AI
పెడ్రో సాంచెజ్ (స్పెయిన్)	C-295 విమానాలు, STEM ఎడ్యుకేషన్, IPOI లో చేరిక
పెళ్లెరి ఓర్వో (ఫిన్లాండ్)	6G, క్వాంటం కంప్యూటింగ్, వాణిజ్యం రెట్టింపు
షెరింగ్ తోభే (భూటాన్)	గెలిపు సిటీ ప్రాజెక్ట్, 13వ పంచవర్ష ప్రణాళిక
ఒల్గాస్ బెక్టెనోవ్ (కజకిస్తాన్)	క్రిటికల్ మినరల్స్, అంతరిక్ష పరిశోధన

ప్రముఖులు / దేశం	ముఖ్య ఉద్దేశ్యం / చర్య/చర్యం
అలార్ కారిస్ (ఎస్టోనియా)	సైబర్ సెక్యూరిటీ, ఈ-గవర్నెన్స్
ఆండ్రీ ఫ్లెంకోవిచ్ (క్రోయేషియా)	తొలి ప్రధాని సందర్శన, యోగా & ఆయుర్వేదం

India-France Innovation Forum 2026: ముఖ్యాంశాలు

- **వేదిక:** ముంబై, మహారాష్ట్ర.
- **ముఖ్య అతిథులు:** ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ మరియు ఫ్రాన్స్ అధ్యక్షుడు ఇమ్మాన్యుయేల్ మాక్రాన్ (Emmanuel Macron).
- **సంవత్సర ప్రకటన:** 2026 సంవత్సరాన్ని "ఇండియా-ఫ్రాన్స్ ఇన్నోవేషన్ ఇయర్" (India-France Year of Innovation) గా జరుపుకోవాలని ఇరు దేశాలు నిర్ణయించాయి.
- **వ్యూహాత్మక స్థాయి:** భారత్-ఫ్రాన్స్ సంబంధాలు "స్పెషల్ గ్లోబల్ స్ట్రాటజిక్ పార్టనర్షిప్" స్థాయికి చేరుకున్నాయని ప్రధాని పేర్కొన్నారు.

స్టార్ట్స్ మరియు ఇన్నోవేషన్ గణాంకాలు (Exam Facts)

అంశం	ప్రస్తుత గణాంకాలు (2026 నాటికి)
స్టార్ట్స్ ఎకోసిస్టమ్	ప్రపంచంలో 3వ అతిపెద్ద స్టార్ట్స్ వ్యవస్థగా భారత్ ఎదిగింది.
యూనికార్నల సంఖ్య	2014లో 4 ఉండగా, ప్రస్తుతం 120 కంటే ఎక్కువ ఉన్నాయి.
యూనికార్న వాల్యుయేషన్	దాదాపు 350 బిలియన్ డాలర్లు (300 బిలియన్ యూరోలు).
అటల్ ఇన్నోవేషన్ మిషన్ (AIM)	ఫిబ్రవరి 24, 2026 నాటికి ఈ మిషన్ 10 ఏళ్లు పూర్తి చేసుకుంటుంది.

అంశం	ప్రస్తుత గణాంకాలు (2026 నాటికి)
టింకరింగ్ ల్యాబ్స్	దేశవ్యాప్తంగా 10,000 కంటే ఎక్కువ ల్యాబ్స్ ద్వారా 10 మిలియన్ల విద్యార్థులకు శిక్షణ.

కీలక రంగాలు & లక్ష్యాలు (Strategic Goals)

- భవిష్యత్ రంగాలు:** AI (ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్), క్వాంటం టెక్నాలజీస్, బయోటెక్నాలజీ, సెమీకండక్టర్స్ మరియు క్లీన్ ఎనర్జీ రంగాల్లో మిషన్ మోడ్లో భారత్ పని చేస్తోంది.
- మహిళా సాధికారత:** దాదాపు 50 శాతం స్టార్టప్లలో కనీసం ఒక మహిళా డైరెక్టర్ ఉన్నారని, STEM రంగాల్లో మహిళల భాగస్వామ్యం పెరుగుతోందని ప్రధాని హైలైట్ చేశారు.
- విద్యార్థుల మార్పిడి:** 2030 నాటికి 30,000 మంది భారతీయ విద్యార్థులను తమ దేశంలో చేర్చుకోవాలని ఫ్రాన్స్ లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.
- భారత్ ఇన్నోవేట్స్ 2026 (Bharat Innovates 2026):** జూన్ 2026లో ఫ్రాన్స్లో భారతీయ టెక్ స్టార్టప్ల ప్రదర్శన నిర్వహించనున్నారు.

పోటీ పరీక్షల కోసం క్విక్ రిఫరెన్స్ (Static GK)

అంశం	వివరాలు
ఫ్రాన్స్ అధ్యక్షుడు	ఇమాన్యుయేల్ మాక్రాన్ (Emmanuel Macron)
రాజధాని	పారిస్ (Paris)
కరెన్సీ	యూరో (Euro)
యూనికార్న్ (Unicorn)	1 బిలియన్ డాలర్ల కంటే ఎక్కువ విలువ కలిగిన స్టార్టప్ కంపెనీ.

పరీక్షల్లో అడిగే అవకాశం ఉన్న ప్రశ్నలు:

- ఏ సంవత్సరాన్ని "ఇండియా-ఫ్రాన్స్ ఇన్నోవేషన్ ఇయర్"గా ప్రకటించారు? (2026)

- అటల్ ఇన్నోవేషన్ మిషన్ (AIM) ఎప్పుడు ప్రారంభమై పదేళ్లు పూర్తి చేసుకుంటుంది? (ఫిబ్రవరి 24, 2026)
- 2030 నాటికి ఎంత మంది భారతీయ విద్యార్థులను ఆకర్షించాలని ఫ్రాన్స్ లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది? (30,000 మంది)
- "భారత్ ఇన్నోవేట్స్ 2026" ప్రదర్శన ఏ దేశంలో జరగనుంది? (ఫ్రాన్స్)

India-Hungary Parliamentary Meeting 2026: Key Highlights

- **ప్రముఖులు:** హంగేరీ నేషనల్ అసెంబ్లీ డిప్యూటీ స్పీకర్ **డాక్టర్ లాజోస్ ఓలా** (Dr. Lajos Oláh) నేతృత్వంలోని ప్రతినిధి బృందం రాజ్యసభ డిప్యూటీ చైర్మన్ శ్రీ హరివంశ్ ని కలిశారు.
- **దౌత్య మైలురాయి:** భారత్-హంగేరీ మధ్య దౌత్య సంబంధాలు 1948లో ప్రారంభమయ్యాయి. 2023 సంవత్సరంలో ఈ సంబంధాలకు 75 ఏళ్లు పూర్తయ్యాయి.
- **ప్రధాన ఇతివృత్తం:** "ప్రజా ప్రయోజనాల కోసం సాంకేతికత" (Technology for public good) అనే సూత్రంపై భారత్ పనిచేస్తోందని హరివంశ్ పేర్కొన్నారు.

ద్వైపాక్షిక సహకార అంశాలు (Areas of Cooperation)

1. **Operation Ganga (ఆపరేషన్ గంగా):** 2022లో ఉక్రెయిన్ నుండి భారతీయ పౌరులను తరలించడంలో హంగేరీ అందించిన సహకారాన్ని ఈ సందర్భంగా గుర్తుచేసుకుని అభినందించారు.
2. **డిజిటల్ మౌలిక సదుపాయాలు (DPI):** భారత్ విజయవంతంగా అమలు చేస్తున్న **ఆధార్ (Aadhaar), UPI, మరియు డిజిలాకర్ (DigiLocker)** వంటి ప్రాజెక్టుల ద్వారా కాగిత రహిత పరిపాలన (Paperless Governance) గురించి చర్చించారు.
3. **ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (AI):** న్యూఢిల్లీలో జరుగుతున్న **AI Impact Summit 2026**లో హంగేరీ భాగస్వామ్యాన్ని అభినందించారు. పాలన, విద్య, ఆరోగ్యం వంటి రంగాల్లో AI వినియోగంపై అనుభవాలను పంచుకోవాలని నిర్ణయించారు.
4. **ITEC ప్రోగ్రామ్:** 1964 నుండి కొనసాగుతున్న **Indian Technical and Economic Cooperation (ITEC)** కింద బ్యాంకింగ్, ఆడిట్ మరియు పార్లమెంటరీ విధానాల్లో శిక్షణ కోసం హంగేరీ చూపుతున్న ఆసక్తిని హరివంశ్ ప్రశంసించారు.

పోటీ పరీక్షల కోసం క్విజ్ రిఫరెన్స్ (Static GK)

అంశం	వివరాలు
హంగేరీ రాజధాని	బుడాపెస్ట్ (Budapest)
కరెన్సీ	ఫోరింట్ (Forint)
పార్లమెంట్ పేరు	నేషనల్ అసెంబ్లీ (National Assembly)
భౌగోళిక ప్రాంతం	మధ్య ఐరోపా (Central Europe) - ఇదొక భూపరివేష్టిత దేశం (Landlocked Country) .
ఆపరేషన్ గంగా	ఉక్రెయిన్-రష్యా యుద్ధ సమయంలో చిక్కుకున్న భారతీయులను (ముఖ్యంగా విద్యార్థులను) వెనక్కి తీసుకురావడానికి చేపట్టిన మిషన్.

పరీక్షల్లో అడిగే అవకాశం ఉన్న ప్రశ్నలు:

- ఇటీవల ప్రధాని మోదీ ఏ సూత్రం ఆధారంగా సాంకేతికతను అభివృద్ధి చేస్తున్నారని హారివంశ్ పేర్కొన్నారు? (Technology for Public Good)
- భారత్-హంగేరీ దౌత్య సంబంధాలు ఏ సంవత్సరంలో ఏర్పడ్డాయి? (1948)

- ITEC (ఇండియన్ టెక్నికల్ అండ్ ఎకనామిక్ కోఆపరేషన్) ప్రోగ్రామ్ ఏ సంవత్సరం నుండి అమలులో ఉంది? (1964)

International Ayush Conference & Exhibition (IACE 2026): ముఖ్యాంశాలు

- **వేదిక:** దుబాయ్ (యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్).
- **ప్రారంభించిన వారు:** కేంద్ర ఆయుష్ మంత్రిత్వ శాఖ సహాయ మంత్రి (స్వతంత్ర బాధ్యత) శ్రీ ప్రతాపరావు జాదవ్.
- **పాల్గొన్న దేశాలు:** సుమారు 28 దేశాలు ఈ సదస్సులో భాగస్వామ్యమయ్యాయి.
- **ప్రధాన సందేశం:** "ఆయుష్ (Ayush) ఇకపై అంచున లేదు, ప్రపంచ ఆరోగ్య చర్చలో ప్రధాన కేంద్రంగా మారింది."

ముఖ్యమైన ఫలితాలు & చర్చాంశాలు (Key Outcomes)

1. **వైట్ పేపర్ (White Paper):** మనస్సు-శరీర ఆరోగ్యంపై ఆయుష్ జోక్యానికి సంబంధించి ఒక **అంతర్జాతీయ వైట్ పేపర్** ముసాయిదాపై చర్చించారు. ఇది అనుభవపూర్వక చికిత్స నుండి **సాక్ష్యాధారిత (Evidence-based)** చికిత్స వైపు మొగ్గు చూపేలా మార్గనిర్దేశం చేస్తుంది.
2. **రెగ్యులేటరీ హార్మోనైజేషన్:** ఆయుష్ ఉత్పత్తులకు ప్రపంచవ్యాప్త గుర్తింపు లభించేలా నాణ్యతా ప్రమాణాలు (Quality Assurance) మరియు ఫార్మాకోపియల్ సమ్మతిపై దృష్టి సారించారు.
3. **మెడికల్ వాల్యూ ట్రావెల్:** ఆయుష్ సేవలను అంతర్జాతీయ పర్యాటక రంగంలో అనుసంధానించడం (Medical Value Travel) ద్వారా ఆరోగ్య దౌత్యాన్ని (Health Diplomacy) బలోపేతం చేయడం.
4. **థిల్లి డిక్లరేషన్ ప్రస్తావన:** గతంలో న్యూఢిల్లీలో జరిగిన WHO గ్లోబల్ సమ్మిట్ ఆన్ ట్రెడిషనల్ మెడిసిన్ మరియు అందులోని 'థిల్లి డిక్లరేషన్' యొక్క కొనసాగింపుగా ఈ సదస్సు నిలిచింది.

పోటీ పరీక్షల కోసం క్విజ్ రిఫరెన్స్ (Static GK)

పదం (Term)	వివరణ / అబ్రివియేషన్
AYUSH	Ayurveda, Yoga & Naturopathy, Unani, Siddha and Homoeopathy.
IACE 2026	3rd International Ayush Conference & Exhibition.
WHO- GCTM	WHO Global Centre for Traditional Medicine - ఇది గుజరాత్ లోని జామ్నగర్ లో ఉంది.
ఆయుష్ వీసా	విదేశీయులు భారతదేశంలో ఆయుష్ చికిత్సలు పొందేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా ప్రవేశపెట్టిన వీసా కేటగిరీ.

పరీక్షల్లో అడిగే అవకాశం ఉన్న ప్రశ్నలు:

- 2026లో 3వ అంతర్జాతీయ ఆయుష్ కాన్ఫరెన్స్ ఎక్కడ నిర్వహించబడింది? (దుబాయ్)
- ఆయుష్ జోక్యంతో మనస్సు-శరీర ఆరోగ్యంపై ఏ పత్రాన్ని (Document) ఈ సదస్సులో చర్చించారు? (International White Paper)
- ఆయుష్ మంత్రిత్వ శాఖ యొక్క ప్రస్తుత కేంద్ర మంత్రి ఎవరు? (ప్రతాపరావు జాదవ్)

India-Germany Cooperation in Telecom & Digital Sector: ముఖ్యాంశాలు

- **సమావేశం:** 18 ఫిబ్రవరి 2026న న్యూఢిల్లీలోని 'సంచార్ భవన్'లో జరిగింది.
- **ప్రముఖులు:** భారత కేంద్ర సమాచార శాఖ మంత్రి **జ్యోతిరాదిత్య సింధియా**, జర్మనీ డిజిటల్ ట్రాన్స్ఫర్మేషన్ మంత్రి **కార్స్టన్ వైల్డబెర్గర్ (Karsten Wildberger)**.

- **నేపథ్యం:** జనవరి 10, 2026న భారత్-జర్మనీ సమ్మిట్ సందర్భంగా సంతకం చేసిన **Joint Declaration of Intent (JDI)** కు కొనసాగింపుగా ఈ భేటీ జరిగింది.

ముఖ్య చర్చాంశాలు & సహకార రంగాలు (Areas of Cooperation)

1. **6G టెక్నాలజీ:** 6G ప్రమాణాల (Standardization) రూపకల్పనలో ముందస్తు భాగస్వామ్యం మరియు సురక్షితమైన 6G నెట్వర్క్ల అభివృద్ధి.
2. **క్వాంటం కమ్యూనికేషన్:** జర్మనీ తన 35 కి.మీ క్వాంటం లింక్ ప్రయోగాన్ని ప్రస్తావించగా, క్వాంటం ఎన్క్రిప్షన్ మరియు సెక్యూర్ నెట్వర్క్లలో సహకరించుకోవాలని నిర్ణయించారు.
3. **డిజిటల్ పబ్లిక్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ (DPI):** భారత్ నిర్మించిన UPI (ఎడాదికి 250 బిలియన్ల లావాదేవీలు) ప్రపంచ దేశాలకు ఆదర్శంగా నిలిచిందని ప్రధాని మోదీ దార్శనికతను సింధియా వివరించారు.
4. **సంస్థాగత సహకారం:** భారత C-DOT మరియు జర్మనీకి చెందిన **Fraunhofer Heinrich-Hertz Institute (HHI)** మధ్య జరుగుతున్న పరిశోధనలను (R&D) ఆదర్శ నమూనాగా గుర్తించారు.
5. **ఇతర రంగాలు:** 5G-Advanced, Open RAN (Open Radio Access Network), సైబర్ సెక్యూరిటీ మరియు టెలికంలో AI వినియోగం.

భారత టెలికాం రంగ గణాంకాలు (India's Telecom Stats - 2026)

అంశం	ప్రస్తుత స్థితి
టెలికాం చందాదారులు	1.23 బిలియన్లు

అంశం	ప్రస్తుత స్థితి
ఇంటర్నెట్ వినియోగదారులు	దాదాపు 1 బిలియన్
5G కవరేజీ	99.9% జిల్లాల్లో అందుబాటులో ఉంది
డేటా ధరలు	సగటున 1 GB డేటా ధర \$0.10 (ప్రపంచంలోనే అతి తక్కువ)

అంతర్జాతీయ వేదికలపై భారత్ ప్రతిపాదనలు

ఈ సమావేశంలో అంతర్జాతీయ టెలికమ్యూనికేషన్ యూనియన్ (ITU) లో భారత్ కింది అంశాలకు జర్మనీ మద్దతు కోరింది:

- ITU డైరెక్టర్ (Radiocommunication Bureau): అభ్యర్థిగా Ms. M. రేవతి కి మద్దతు.
- ITU కాన్సిల్: 2027-2030 కాలానికి భారత్ పునరా ఎన్నికకు మద్దతు.
- ITU ప్లీనిఫోకెన్సియరీ కాన్ఫరెన్స్ 2030: ఈ సదస్సును భారత్లో నిర్వహించే ప్రతిపాదన.

పరీక్షల కోసం క్విక్ పాయింట్స్ (Exam Snippets)

- భారత్ ఏ దేశంతో కలిసి 6G మరియు క్వాంటం కమ్యూనికేషన్స్పై 'జాయింట్ డిక్లరేషన్ ఆఫ్ ఇంటెంట్' (JDI) అమలు చేస్తోంది? (జర్మనీ)
- ప్రపంచంలో అత్యంత తక్కువ డేటా టారిఫ్లు మరియు అతిపెద్ద UPI నెట్వర్క్ కలిగిన దేశం? (భారత్)
- జర్మనీకి చెందిన ఏ పరిశోధనా సంస్థతో C-DOT సహకరిస్తోంది? (Fraunhofer HHI)

భారత్ మరియు స్వీడన్ మధ్య టెలికమ్యూనికేషన్స్ మరియు డిజిటల్ ఆవిష్కరణల రంగంలో కుదిరిన వ్యూహాత్మక ఒప్పందాల ముఖ్యాంశాలు పోటీ పరీక్షల కోణంలో:

India-Sweden Strategic Cooperation 2026: ముఖ్యాంశాలు

- సమావేశం: 18 ఫిబ్రవరి 2026న న్యూఢిల్లీలో జరిగింది.

- **ప్రముఖులు:** భారత్ కేంద్ర మంత్రి **జ్యోతిరాదిత్య సింధియా**, స్వీడన్ ఉప ప్రధాన మంత్రి **ఎబ్బా బుష్** (Ebba Busch).
- **ముఖ్య యంత్రాంగం:** ఇరు దేశాల మధ్య **Joint Working Group (JWG) on Digital Technologies and Economy** ప్రధాన సమన్వయకర్తగా పనిచేస్తుంది. దీని 3వ సమావేశం త్వరలో స్టాక్ హోమ్ (Stockholm) లో జరగనుంది.

సహకార రంగాలు & లక్ష్యాలు (Key Areas of Collaboration)

1. **5G & 6G అభివృద్ధి:**
  - భారత్ ప్రపంచంలోనే అత్యంత వేగవంతమైన 5G రోల్-అవుట్ ను (21 నెలల్లో) పూర్తి చేసిన తీరును స్వీడన్ అభినందించింది.
  - **Bharat 6G Alliance:** గ్లోబల్ 6G పేటెంట్ లో కనీసం 10% వాటాను భారత్ లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. ఇందులో స్వీడన్ కంపెనీ **ఎరికసన్ (Ericsson)** భాగస్వామిగా ఉంది.
  - 6G పరిశోధనల కోసం **1 THz (ఠెరా హెర్ట్జ్)** సెస్ బెడ్లు మరియు ఆప్టికల్ ఫైబర్ సెస్ బెడ్లపై ఉమ్మడి కృషి.
2. **డిజిటల్ పబ్లిక్ ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ (DPI):** ఆధార్, UPI మరియు డిజిలాకర్లను సురక్షిత డిజిటల్ గవర్నెన్స్ కు నమూనాగా స్వీడన్ కు వివరించారు.
3. **భవిష్యత్ సాంకేతికతలు:** క్వాంటం కమ్యూనికేషన్, పోస్ట్-క్వాంటం క్రిప్టోగ్రఫీ, మరియు ఓపెన్ RAN (Open Radio Access Network) రంగాల్లో సహకారం.
4. **సైబర్ సెక్యూరిటీ:** సెలికాం మోసాల నివారణ మరియు రిస్క్-ఆధారిత రెగ్యులేటరీ ఫ్రేమ్వర్క్లపై చర్చలు జరిగాయి.

భారత్ సెలికాం రంగ మైలురాళ్లు (India's Milestones - 2026)

అంశం	గణాంకాలు / లక్ష్యం
టెలికాం చందాదారులు	1.23 బిలియన్లు
4G కవరేజీ	ప్రస్తుతం 98.5% (జూన్ 2026 నాటికి 100% అన్ని గ్రామాలకు)
BSNL ప్రాధాన్యత	స్వదేశీ 4G స్టాక్ను అభివృద్ధి చేసింది (93 మిలియన్ల వినియోగదారులు)
క్లీన్ ఎనర్జీ	2030 నాటికి టెలికాం టవర్లను పూర్తిగా స్వచ్ఛ ఇంధనానికి (Clean Energy) మార్చే లక్ష్యం

పరీక్షల కోసం క్విక్ పాయింట్స్ (Exam Snippets)

- భారత్ ఏ దేశంతో కలిసి 6G పేటెంట్లలో 10% వాటాను లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది? (స్వీడన్ భాగస్వామ్యంతో - ఎరిక్సన్ సహకారంతో)
- జూన్ 2026 నాటికి భారత్ పెట్టుకున్న లక్ష్యం ఏమిటి? (అన్ని గ్రామాలకు 4G సాచురేషన్)
- భారత్-స్వీడన్ మధ్య డిజిటల్ సహకారానికి ఏ యంత్రాంగం పనిచేస్తుంది? (Joint Working Group - JWG)

India-UK AI and Telecom Partnership 2026: ముఖ్యాంశాలు

- **సందర్భం:** న్యూఢిల్లీలో జరుగుతున్న AI ఇంపాక్ట్ సమ్మిట్ - 2026 మార్చిలో ఈ భేటీ జరిగింది.
- **ప్రముఖులు:** భారత కేంద్ర సమాచార శాఖ సహాయ మంత్రి డాక్టర్ పెమ్మసాని చంద్రశేఖర్, బ్రిటన్ ఏఐ మరియు ఆన్లైన్ సెఫ్టీ మంత్రి కనిష్క్ నారాయణ్.
- **ప్రధాన యంత్రాంగాలు:** 'భారత్-UK 2030 రోడ్ మ్యాప్' మరియు 'UK-ఇండియా టెక్నాలజీ సెక్యూరిటీ ఇనిషియేటివ్ (TSI)' కింద ఈ చర్చలు జరిగాయి.

ముఖ్య చర్చాంశాలు & సహకార రంగాలు (Areas of Cooperation)

1. **కనెక్టివిటీ అండ్ ఇన్నోవేషన్ సెంటర్:** 'ఇండియా మొబైల్ కాంగ్రెస్ 2025'లో ఆమోదించిన India-UK Connectivity and Innovation Centre కార్యకలాపాల ప్రారంభాన్ని ఇరు దేశాలు స్వాగతించాయి.
2. **AI & 6G అభివృద్ధి:** AI-నేటివ్ నెట్వర్క్లు, ఓపెన్ RAN మరియు 6G రంగాల్లో గ్లోబల్ స్టాండర్డ్స్ను రూపొందించడంలో భారత్ స్కేల్ (Scale) మరియు బ్రిటన్ రీసెర్చ్ (Research) కలిపి పనిచేయాలని నిర్ణయించారు.
3. **క్వాంటం మిషన్:** భారత నేషనల్ క్వాంటం మిషన్ (NQM) లో భాగంగా క్వాంటం కమ్యూనికేషన్ మరియు సురక్షిత నెట్వర్క్లలో సహకారం.
4. **తెలికాం మోసాల నివారణ:** * భారత్ తన సంచార్ సాథీ (Sanchar Saathi) ప్లాట్ఫారమ్ మరియు ఫైనాన్షియల్ ఫ్రాడ్ రిస్క్ ఇండికేటర్ (FRI) వంటి AI ఆధారిత సాధనాల పనితీరును వివరించింది.
  - o బ్రిటన్ తన 'ఓపెన్ డేటా ఫ్రేమ్వర్క్' అనుభవాలను పంచుకుంది.

పోటీ పరీక్షల కోసం క్విజ్ రిఫరెన్స్ (Static GK)

అంశం	వివరాలు
UK ప్రధాన మంత్రి	కియర్ స్టార్మర్ (Keir Starmer)
రాజధాని / కరెన్సీ	లండన్ / పౌండ్ స్టెర్లింగ్ (GBP)
TSI	Technology Security Initiative (భారత్-UK మధ్య కీలక సాంకేతిక భద్రత ఒప్పందం).

అంశం	వివరాలు
సంచార్ సాధి	పోగొట్టుకున్న మొబైల్స్ ను బ్లాక్ చేయడానికి మరియు సిమ్ కార్డుల తనిఖీకి భారత ప్రభుత్వం రూపొందించిన పోర్టల్.

పరీక్షల కోసం క్విక్ పాయింట్స్ (Exam Snippets)

- భారత్-UK మధ్య సాంకేతిక సహకారం కోసం ఏర్పాటు చేసిన సెంటర్ పేరు ఏమిటి? (India-UK Connectivity and Innovation Centre)
- తెలికాం మోసాలను అరికట్టడానికి భారత్ ఉపయోగిస్తున్న ఏ ప్లాట్ఫారమ్ ను బ్రిటన్ కు వివరించారు? (సంచార్ సాధి & FRI)
- భారత క్వంటం రంగ సహకారం కోసం ఏ మిషన్ ను ప్రస్తావించారు? (National Quantum Mission)

FCI - World Food Programme (WFP) MoU 2026: ముఖ్యాంశాలు

- **సందర్భం:** ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఆకలిని అంతం చేయడానికి మరియు మానవతా దృక్పథంతో ఆహార సహాయం అందించడానికి ఫిబ్రవరి 18, 2026న ఈ ఒప్పందం కుదిరింది.
- **ఒప్పందంపై సంతకం చేసిన వారు:** రవీంద్ర కుమార్ అగర్వాల్ (CMD, FCI) మరియు కార్ల్ స్కా (డిప్యూటీ ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్, WFP).
- **ప్రధాన లక్ష్యం:** గ్లోబల్ ఫుడ్ సెక్యూరిటీని (ప్రపంచ ఆహార భద్రత) బలోపేతం చేయడం మరియు 'జీరో హంగర్' (Zero Hunger) లక్ష్యం వైపు అడుగులు వేయడం.

ఒప్పందంలోని కీలక నిబంధనలు (Key Terms of MoU)

1. **సరఫరా పరిమాణం:** FCI ద్వారా WFPకి 2,00,000 మెట్రిక్ టన్నుల బియ్యం (గరిష్టంగా 25% విరిగిన బియ్యం - Broken Rice) సరఫరా చేయబడుతుంది.
2. **కాలపరిమితి:** ఈ ఒప్పందం 5 సంవత్సరాల పాటు అమలులో ఉంటుంది. అవసరమైతే పరస్పర అంగీకారంతో పొడిగించవచ్చు.
3. **ధర:** వార్షిక ప్రాతిపదికన ధరను నిర్ణయిస్తారు. ప్రస్తుత ధరను క్వీంటాల్కు ₹2,800 గా నిర్ణయించారు (31 మార్చి 2026 వరకు ఇది అమలులో ఉంటుంది).
4. **ప్రాధాన్యత:** ప్రపంచవ్యాప్తంగా పోషకాహార లోపం మరియు ఆహార అభద్రతను ఎదుర్కొంటున్న బలహీన వర్గాలకు (Vulnerable Populations) ఈ బియ్యం అందుతుంది.

పోటీ పరీక్షల కోసం క్విజ్ రిఫరెన్స్ (Static GK & Facts)

సంస్థ/అంశం	వివరణ
WFP (World Food Programme)	కేంద్ర కార్యాలయం: రోమ్, ఇటలీ. ఇది 2020లో నోబెల్ శాంతి బహుమతి పొందింది.
FCI (Food Corporation of India)	స్థాపన: 1965 (FCI చట్టం, 1964 ప్రకారం). ఆహార ధాన్యాల సేకరణ, నిల్వ మరియు పంపిణీకి బాధ్యత వహిస్తుంది.
SDG 2	సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యం 2 (Sustainable Development Goal 2) - Zero Hunger (ఆకలి లేని ప్రపంచం).
భారత్ పాత్ర	ప్రపంచంలో అతిపెద్ద బియ్యం ఎగుమతిదారుగా మరియు ఆహార మిగులు దేశంగా భారత్ గ్లోబల్ ఫుడ్ సిస్టమ్స్లో కీలక పాత్ర పోషిస్తోంది.

పరీక్షల కోసం క్విజ్ పాయింట్స్ (Exam Snippets)

- భారత్ ఇటీవల ఏ అంతర్జాతీయ సంస్థతో 5 ఏళ్ల బియ్యం సరఫరా ఒప్పందం చేసుకుంది? (World Food Programme - WFP)
- ఈ ఒప్పందం ప్రకారం FCI ఎంత పరిమాణంలో బియ్యం సరఫరా చేయనుంది? (2,00,000 మెట్రిక్ టన్నులు)
- ప్రస్తుత ఒప్పందం ప్రకారం బియ్యం ధర క్వీంటాల్కు ఎంతగా నిర్ణయించారు? (₹2,800)

India's AI Resolve: గిన్నిస్ వరల్డ్ రికార్డ్ & ఇతర ముఖ్యాంశాలు

- **గిన్నిస్ వరల్డ్ రికార్డ్:** 24 గంటల వ్యవధిలో (ఫిబ్రవరి 16-17 మధ్య) అత్యధిక సంఖ్యలో 'AI బాధ్యతాయుత ప్రతిజ్ఞలు' (AI Responsibility Pledges) పొందిన దేశంగా భారత్ రికార్డు సృష్టించింది.
  - **మొత్తం ప్రతిజ్ఞలు:** 2,50,946 (లక్ష్యం: 5,000).
- **భాగస్వామ్యం:** ఈ ప్రచారాన్ని IndiaAI Mission మరియు Intel India సంయుక్తంగా నిర్వహించాయి.
- **ముఖ్య ఉద్దేశ్యం:** కృత్రిమ మేధను నైతిక, సమ్మిళిత మరియు బాధ్యతాయుతమైన రీతిలో ఉపయోగించడం.

ఏఐ విద్యా మరియు నైపుణ్యాభివృద్ధి కార్యక్రమాలు (Educational Initiatives)

భారతదేశం ఏఐ అక్షరాస్యతను పెంచడానికి కింది కార్యక్రమాలను అమలు చేస్తోంది:

1. **YUVAi గ్లోబల్ యూత్ ఛాలెంజ్:** 13-21 ఏళ్ల యువ ఆవిష్కర్తల కోసం నిర్వహించిన ఈ పోటీలో 38 దేశాల నుండి 2,500 దరఖాస్తులు వచ్చాయి. టాప్ 70 టీమ్స్ తమ ప్రోటోటైప్లను ప్రదర్శించాయి.

2. **YUVA AI for All:** 11 భారతీయ భాషల్లో అందించే ఉచిత ఏఐ అక్షరాస్యత కోర్సు. ఇది **DIKSHA, iGOT Karmayogi** మరియు **FutureSkills Prime** ప్లాట్‌ఫారమ్‌లలో అందుబాటులో ఉంది. లక్ష్యం: 1 కోటి మంది పౌరులు.
3. **AI Tinkerpreneur:** అటల్ ఇన్నోవేషన్ మిషన్ (NITI Aayog) కింద 12,000 టీమ్స్ పాల్గొనగా, టాప్ 50 ప్రాజెక్టులను ప్రదర్శించారు.
4. **Content Creator Labs:** ముంబైలోని ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ క్రియేటివ్ టెక్నాలజీస్ సహకారంతో 15,000 పాఠశాలలు, 500 కళాశాలల్లో ల్యాబ్స్ ఏర్పాటు. ఇది ఆరెంజ్ ఎకానమీలో **20 లక్షల ఉద్యోగాల** సృష్టికి తోడ్పడుతుంది.

మౌలిక సదుపాయాలు & పరిశోధన (Infrastructure & Research)

- **కంప్యూట్ కెపాసిటీ:** భారత్ తన ప్రస్తుత 38,000 GPUలకు అదనంగా మరో 20,000 GPUలను (Graphics Processing Units) చేర్చనుంది.
- **Centres of Excellence (CoE):** ఆరోగ్యం, వ్యవసాయం, సుస్థిర నగరాల కోసం ఇప్పటికే CoEలు పని చేస్తున్నాయి. కొత్తగా **విద్య (Education)** కోసం 4వ CoE ప్రకటించబడింది.
- **పరిశోధన మద్దతు:** IndiaAI మిషన్ కింద 500 మంది పీహెచ్‌డీ స్కాలర్లు, 5,000 పీజీ విద్యార్థులు మరియు 8,000 డిగ్రీ విద్యార్థులకు ఫెలోషిప్‌లు అందిస్తున్నారు.
- **డిజిటల్ ల్యాబ్స్:** టైర్-2, టైర్-3 నగరాల్లో ఇప్పటికే 31 ల్యాబ్‌లను ప్రారంభించారు. 174 ITIలు మరియు పాలిటెక్నిక్‌లలో అదనపు ల్యాబ్స్ ఏర్పాటు కానున్నాయి.

పోటీ పరీక్షల కోసం క్విక్ రిఫరెన్స్ (Static GK)

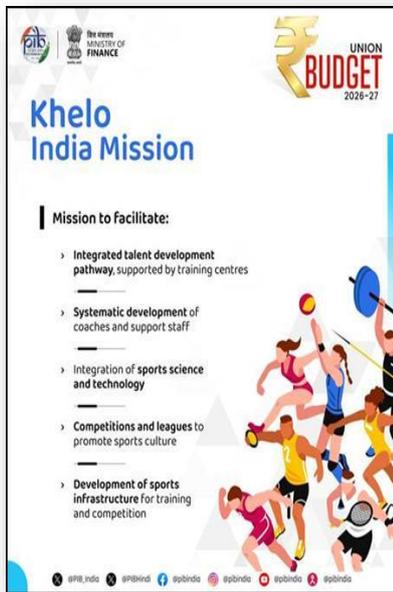
అంశం	వివరణ
MeitY	Ministry of Electronics and Information Technology.
IndiaAI Mission	ఏఐ వ్యవస్థను బలోపేతం చేయడానికి భారత ప్రభుత్వం ప్రారంభించిన ప్రతిష్టాత్మక మిషన్.
Orange Economy	క్రియేటివ్ ఇండస్ట్రీస్ (గేమింగ్, యానిమేషన్, కంటెంట్ క్రియేషన్) కు సంబంధించిన ఆర్థిక వ్యవస్థ.
SOAR	Skilling for AI Readiness - విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయుల కోసం రూపొందించిన మాడ్యూల్స్.

పరీక్షల్లో అడిగే అవకాశం ఉన్న ప్రశ్నలు:

- ఇటీవల ఏ అంశంపై 2.5 లక్షల ప్రతిజ్ఞలతో భారత్ గిన్నిస్ రికార్డు సాధించింది? (AI Responsibility Pledge)
- ఏ ఐ అక్షరాస్యతను పెంచడానికి భారత్ ఏ ఉచిత కోర్సును 11 భాషల్లో అందిస్తోంది? (YUVA AI for All)
- ఇండియా ఏ ఐ ఇంపాక్ట్ సమ్మిట్ 2026 ఎక్కడ జరిగింది? (భారత్ మండపం, న్యూఢిల్లీ)

India's Sports Ecosystem (Budget 2026-27): ముఖ్యాంశాలు

- **కేటాయింపు:** యువజన వ్యవహారాలు మరియు క్రీడల మంత్రిత్వ శాఖకు అత్యధికంగా ₹4,479.88 కోట్లు కేటాయించారు (గత ఏడాది కంటే ₹1,133 కోట్లు పెరిగింది).
- **ఖేలో ఇండియా మిషన్:** వచ్చే దశాబ్ద కాలంలో క్రీడా రంగాన్ని సమూలంగా మార్చడానికి ఈ కొత్త మిషన్ను ప్రకటించారు. దీని కోసం ₹924.35 కోట్లు కేటాయించారు.
- **లక్ష్యం:** 2036 నాటికి భారత్ టాప్ 10 క్రీడా దేశాలలో ఒకటిగా, 2047 నాటికి టాప్ 5లో ఒకటిగా నిలవాలి.

ఖేలో ఇండియా మిషన్ - 5 స్తంభాలు (Five Pillars)

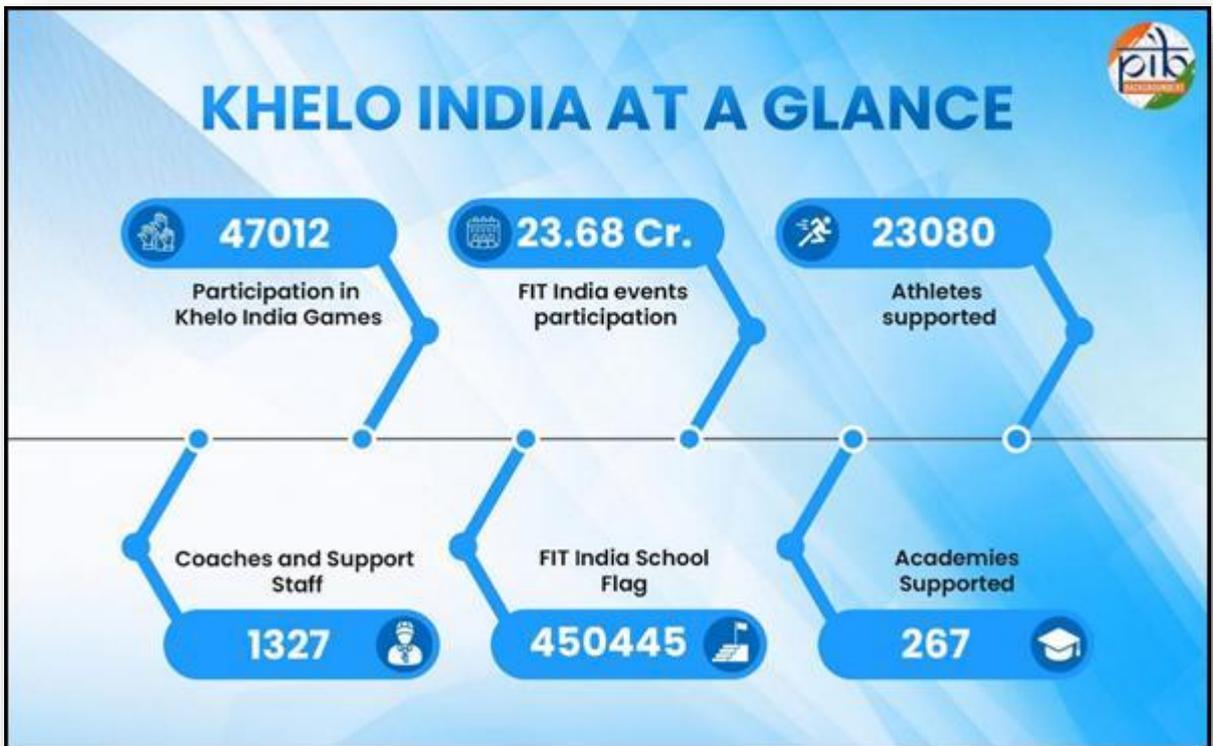
1. **టాలెంట్ డెవలప్ మెంట్:** క్షేత్రస్థాయి (Grassroots) నుండి ఎలైట్ (Elite) స్థాయి వరకు క్రీడాకారులను గుర్తించి అభివృద్ధి చేయడం.

2. **కోచ్ల అభివృద్ధి:** శిక్షకులు మరియు సపోర్ట్ స్టాఫ్ కోసం క్రమబద్ధమైన శిక్షణ.
3. **టెక్నాలజీ:** స్పోర్ట్స్ సైన్స్ మరియు అధునాతన సాంకేతికతను జోడించడం.
4. **లీగ్ల నిర్వహణ:** క్రీడా సంస్కృతిని పెంచడానికి వివిధ పోటీలు మరియు లీగ్లను ప్రోత్సహించడం.
5. **మౌలిక సదుపాయాలు:** అంతర్జాతీయ స్థాయి స్టేడియంలు మరియు శిక్షణ కేంద్రాల నిర్మాణం.

క్రీడా వస్తువుల తయారీ (Sports Goods Manufacturing)

- **ప్రత్యేక నిధి:** క్రీడా వస్తువుల తయారీ రంగాన్ని బలోపేతం చేయడానికి బడ్జెట్లో ₹500 కోట్లు కేటాయించారు.
- **ఉద్దేశ్యం:** 'మేక్ ఇన్ ఇండియా' కింద నాణ్యమైన మరియు చౌకైన క్రీడా పరికరాలను భారత్లోనే తయారు చేయడం, తద్వారా ఉద్యోగ అవకాశాలను సృష్టించడం.

యువ శక్తి మరియు మై భారత్ (MY Bharat)

- **MY Bharat Budget Quest 2026:** బడ్జెట్ అంశాలపై యువతకు అవగాహన కల్పించడానికి కేంద్ర మంత్రి డాక్టర్ మన్సుఖ్ మాండవీయ ఈ క్వీజ్ మరియు ఎసేస్ పోటీని ప్రారంభించారు.

- **బహుమతి:** రాష్ట్ర/UT స్థాయి విజేతలు ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీతో వర్చువల్ పద్ధతిలో సంభాషించే అవకాశం పొందుతారు.
- **సూర్తి:** ఈ బడ్జెట్ ప్రతిపాదనలు 'వికసిత్ భారత్ యంగ్ లీడర్స్ డైలాగ్ 2026' నుండి వచ్చిన ఆలోచనల ఆధారంగా రూపొందించబడ్డాయి.

పోటీ పరీక్షల కోసం క్విజ్ రిఫరెన్స్ (Static GK & Facts)

అంశం	వివరాలు
కేంద్ర క్రీడల మంత్రి	డాక్టర్ మన్సుఖ్ మాండవీయ
ఖేలో ఇండియా ప్రారంభం	2016-17
SAI (Sports Authority of India)	దీనికి ₹917.38 కోట్లు కేటాయించారు.
Viksit Bharat Goal	2036 (Top 10), 2047 (Top 5).

పరీక్షల్లో అడిగే అవకాశం ఉన్న ప్రశ్నలు:

- కేంద్ర బడ్జెట్ 2026-27లో క్రీడా మంత్రిత్వ శాఖకు ఎంత మొత్తం కేటాయించారు? (₹4,479.88 కోట్లు)
- క్రీడా వస్తువుల తయారీని ప్రోత్సహించడానికి కేటాయించిన ప్రత్యేక నిధి ఎంత? (₹500 కోట్లు)
- వచ్చే పదేళ్లలో క్రీడా రంగాన్ని మార్చడానికి ప్రకటించిన కొత్త కార్యక్రమం ఏది? (ఖేలో ఇండియా మిషన్)

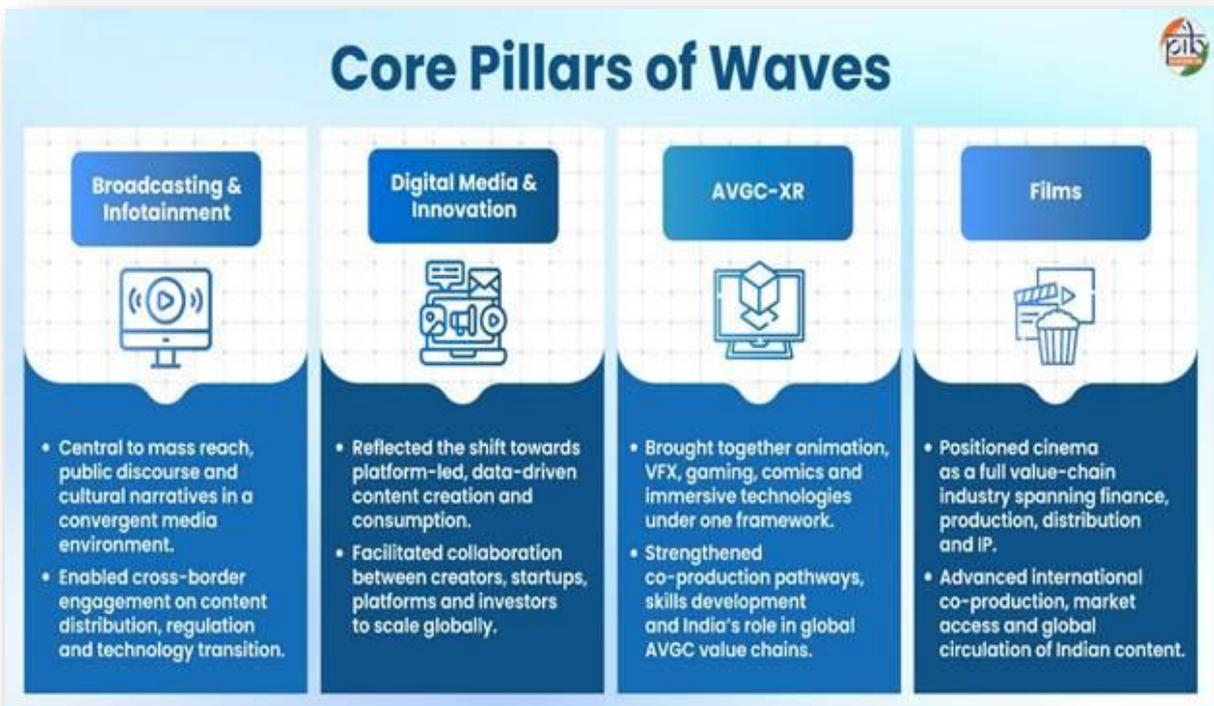
WAVES 2025: ముఖ్యాంశాలు (World Audio Visual & Entertainment Summit)

- **తేదీలు:** మే 1 నుండి మే 4, 2025 వరకు.
- **వేదిక:** జియో వరల్డ్ కన్వెన్షన్ సెంటర్, ముంబై.
- **నిర్వాహకులు:** సమాచార మరియు ప్రసార మంత్రిత్వ శాఖ (Ministry of I&B).
- **థీమ్:** "Connecting Creators, Connecting Countries" (క్రియేటర్ల అనుసంధానం - దేశాల అనుసంధానం).
- **ప్రారంభం:** ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ దీనిని ప్రారంభించి, భారతదేశాన్ని 'ఆరెంజ్ ఎకనమీ' (Orange Economy - క్రియేటివ్ ఇండస్ట్రీ) కి గ్లోబల్ హబ్గా అభివృద్ధించారు.

కీలక కార్యక్రమాలు & విజయాలు (Key Initiatives & Outcomes)

1. **WAVES Declaration:** 77 దేశాలు ఈ డిక్లరేషన్పై సంతకం చేశాయి. డిజిటల్ విభజనను తగ్గించడం, బాధ్యతాయుతమైన ఏఐ (AI) వినియోగం మరియు అంతర్జాతీయ మీడియా సహకారం దీని ప్రధాన లక్ష్యం.
2. **Create in India Challenge:** భారతీయ మరియు అంతర్జాతీయ ప్రతిభను గుర్తించడానికి నిర్వహించిన ఈ ఛాలెంజ్లో 1 లక్షకు పైగా రిజిస్ట్రేషన్లు నమోదయ్యాయి. 750 మంది పైనలిస్టులు తమ ప్రతిభను ప్రదర్శించారు.

3. **WAVES Bazaar:** ఇది ఒక గ్లోబల్ ఈ-మార్కెట్ప్లేస్. దీని ద్వారా దాదాపు ₹1,328 కోట్ల విలువైన వ్యాపార ఒప్పందాలు కుదిరాయి. ఇందులో B2B మీటింగ్ల వాటా ₹971 కోట్లు.

4. **WaveX (WaveXcelerator):** మీడియా మరియు ఎంటర్టైన్మెంట్ రంగంలోని స్టార్టప్ల కోసం రూపొందించిన యాక్సిలరేటర్. ఇందులో 30 కి పైగా స్టార్టప్లు గూగుల్, మైక్రోసాఫ్ట్ వంటి దిగ్గజ సంస్థలకు తమ ఐడియాలను పిచ్ చేశాయి.
5. **IICT (Indian Institute of Creative Technology):** ముంబైలో నేషనల్ సెంటర్ ఆఫ్ ఎక్సలెన్స్ గా దీనిని ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ఇది మీడియా, యానిమేషన్ మరియు గేమింగ్ రంగంలో నిపుణులను తయారు చేస్తుంది.

పోటీ పరీక్షల కోసం క్విజ్ రిఫరెన్స్ (Static GK & Facts)

అంశం	వివరణ
Orange Economy	సృజనాత్మక రంగాలు (కళలు, డిజైన్, మీడియా, సాఫ్ట్వేర్) ద్వారా వచ్చే ఆదాయం.
AVGC-XR	Animation, Visual Effects, Gaming, Comics, and Extended Reality.
పాల్గొన్న దేశాలు	100 కంటే ఎక్కువ దేశాల ప్రతినిధులు.
మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం	ఈ సదస్సులో భాగంగా ₹8,000 కోట్ల విలువైన అవగాహన ఒప్పందాలు (MoUs) చేసుకుంది.

Live Events and Collaborations at WAVES 2025

Invocation
Opening musical performance led by M. M. Keeravaani with a live orchestra and leading vocalists, culminating in the WAVES Anthem.

Rhythms of India, Echoes of the World (YouTube-curated)
Global fusion concert featuring A. R. Rahman, Shreya Ghoshal, Tetsuo Sisters, Dharavi Dream Project, Beatpella House, King, and Alan Walker.

Cross-border Collaborations
Live collaborations such as Dharavi Dream Project x Beatpella House and King x Alan Walker, showcasing international creative exchange.

Sankalp The Resolve
Inaugural narrative performance by Sharad Kelkar (Sutradhar), tracing India's storytelling and cinematic evolution.

'Waves of India' Album Launch
Multi-composer album with contributions from M. M. Keeravaani, A. R. Rahman, Shankar Mahadevan, Ricky Kej, and Meet Bros.

పరీక్షల్లో అడిగే అవకాశం ఉన్న ప్రశ్నలు:

- భారతదేశపు మొట్టమొదటి అంతర్జాతీయ ఆడియో విజువల్ సమ్మిట్ (WAVES 2025) ఎక్కడ జరిగింది? (ముంబై)
- WAVES 2025 లో ఎన్ని దేశాలు 'WAVES Declaration' ను ఆమోదించాయి? (77 దేశాలు)
- 'ఆరెంజ్ ఎకానమీ' అనే పదం దేనికి సంబంధించింది? (క్రియేటివ్ మరియు ఎంటర్టైన్మెంట్ రంగం)
- మీడియా రంగంలోని స్టార్లపలను ప్రోత్సహించడానికి ప్రారంభించిన ప్లాట్‌ఫారమ్ ఏది? (WaveX)